

Sygn. akt VIII U 1300/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy K. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o umorzenie należności składkowych

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 kwietnia 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. do umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 52.006,10 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące sześć złotych 10/100)

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2004 do grudnia 2004, od kwietnia 2006 do października 2006, od grudnia 2006 do lutego 2009 w łącznej kwocie 11.456,79 zł (jedenaście tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych 79/100);

- na Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 3.933,29 zł (trzy tysiące dziewięćset trzydzieści trzy złote 29/100).

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt VIII U 1300/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. W uzasadnieniu decyzji organ

rentowy wskazał, że należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. niepodlegające umorzeniu należało uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 20 lutego 2013r.

W odwołaniu od decyzji K. S. wniósł o jej zmianę przez umorzenie nieopłaconych należności za okres od stycznia 1999r. do lutego 2009r. na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Ubezpieczony wyraził przekonanie, że spełnia wszystkie kryteria, jakie wymaga wskazana w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji ustawa abolicyjna, czego dowodem była decyzji o umorzeniu należności dnia 20 lutego 2013r.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. prowadził działalność gospodarczą od 1 kwietnia 2001r. pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe (...). Przedmiotem działalności była produkcja pasz dla zwierząt gospodarskich, sprzedaż hurtowa zboża, nasion i pasz dla zwierząt, towarowy transport drogowy pojazdami specjalizowanymi. W 2009 roku skarżący zaprzestał prowadzenia przedmiotowej działalności gospodarczej. W tym czasie przebywał poza granicami kraju. Natomiast formalne zaprzestanie prowadzenia działalności nastąpiło z dniem 19 sierpnia 2011r., kiedy to decyzją z dnia 23 sierpnia 2011r. nastąpiło wykreślenie z ewidencji działalności gospodarczej.

Zgodnie z informacją Naczelnik Urzędu Skarbowego w T. z dnia 5 września 2014r. ubezpieczony za lata 2009 – 2010 złożył zeznanie podatkowe PIT – 37 dla osób fizycznych nie prowadzących pozarolniczej działalności gospodarczej, a za lata 2011 – 2013 nie odnotowano złożonych zeznań podatkowych.

Ubezpieczony od początku prowadzenia działalności podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności.

W dniu 28 stycznia 2013r. K. S. złożył wniosek o umorzenie nieopłaconych należności z tytułu składek za okres od stycznia 1999r. do lutego 2009r. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą

Decyzją z dnia 20 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. określił, iż według stanu na dzień 28 stycznia 2013r. umorzeniu podlegają należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 52.006,10 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące sześć złotych 10/100)
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2004 do grudnia 2004, od kwietnia 2006 do października 2006, od grudnia 2006 do lutego 2009 w łącznej kwocie 11.456,79 zł (jedenaście tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych 79/100);
- na Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 3.933,29 zł (trzy tysiące dziewięćset trzydzieści trzy złote 29/100).

Warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami.

Kolejną decyzją z dnia 20 marca 2013r. organ rentowy umorzył postępowanie w zakresie dotyczącym umorzenia nieopłaconych należności za okres 01/999 – (...) na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, za okres 01/999

– (...), (...), (...) na ubezpieczenie zdrowotne oraz za okres 01/1999 - 03/2004 na Fundusz Pracy, do opłacania których skarżący był zobowiązany z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że w wyniku rozliczenia konta płatnika składek ustalono, że nie posiada on zaległych składek za okresy wskazane w sentencji niniejszej decyzji, na poszczególne fundusze, a tym samym postępowanie zainicjowane wnioskiem z dnia 28 stycznia 2013r. należało w tym zakresie umorzyć z uwagi na jego bezprzedmiotowość, tj. brak należności podlegających umorzeniu, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 kwietnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 52.006,10 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące sześć złotych 10/100)

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2004 do grudnia 2004, od kwietnia 2006 do października 2006, od grudnia 2006 do lutego 2009 w łącznej kwocie 11.456,79 zł (jedenaście tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych 79/100);

- na Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 3.933,29 zł (trzy tysiące dziewięćset trzydzieści trzy złote 29/100).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. niepodlegające umorzeniu należało uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 20 lutego 2013r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, informacji Naczelnik Urzędu Skarbowego w T. z dnia 5 września 2014r.

Strony nie zgłaszały wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Obowiązek ubezpieczenia społecznego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą uregulowany został przepisami ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U z 2009r., nr 205, poz. 1585 ze zm.).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym. Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne stosuje się odpowiednio do składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy (art. 32 ustawy o s.u.s.).

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U z 2012r., poz. 1551) na wniosek osoby podlegającej w okresie od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1) która przed dniem 1 września 2012r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999r., do dnia 28 lutego 2009r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Nadto po myśli art. 1 ust. 6 i 7 umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Umorzeniu podlegają również należności, o których mowa w ust. 1 i 6, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostały rozłożone na raty i nie zostały opłacone do dnia złożenia wniosku o umorzenie. Należności te podlegają wyłączeniu z umowy o rozłożeniu należności z tytułu składek na raty. Warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po opłaceniu pozostałych należności objętych umową.

Na wstępie rozważań należy wskazać, iż ustawa z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. poz. 1551), przewiduje „możliwość umorzenia składek na własne ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy, oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, jako płatnicy składek, obowiązane są do opłacania należnych składek na własne ubezpieczenia za każdy miesiąc kalendarzowy prowadzenia tej działalności. Są to oprócz składek na ubezpieczenia społeczne, także składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy, a od 1 stycznia 2010 r. w niektórych przypadkach także na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Składki muszą być opłacane niezależnie od tego, czy osoba w okresie prowadzenia działalności uzyskuje w danym miesiącu dochody, czy też właśnie ponosi straty. Dodatkowo w najtrudniejszym położeniu znajdują się te osoby, w których przypadku zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na własne ubezpieczenia powstało za okres do 28 lutego 2009 r. Wiązało się to często ze zmianą przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zwłaszcza w zakresie dotyczącym zbiegu tytułów do ubezpieczeń, co utrudniało osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, prawidłowe określenie tytułu, z którego powinny podlegać tym ubezpieczeniom obowiązkowo.

Wprowadzone zmiany mają przede wszystkim na celu zniwelowanie barier finansowych dla małych i średnich przedsiębiorców na rynku. Wychodzą naprzeciw osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, szczególnie tym, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej między innymi z powodu posiadanego zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na własne ubezpieczenia za okres do lutego 2009 r., narastającego w związku ze zwiększającą się kwotą odsetek oraz pozostałych należności, powstałych w konsekwencji nieopłacenia składek. Zmiany te, poprzez umorzenie najstarszych – a więc najtrudniejszych do spłaty – zaległości, będą dużym wsparciem dla przedsiębiorców, pozwalającym na odzyskanie płynności finansowej. Pozwolą także na złagodzenie niekorzystnych skutków spowolnienia gospodarczego i utrzymanie się przedsiębiorców na rynku".

Według oceny Sądu ustalony stan faktyczny poparty zgromadzonym materiałem dowodowym wskazuje, iż K. S. faktycznie zakończył prowadzenie działalności gospodarczej w 2009 roku, a zatem nie posiada on zaległości z tytułu składek ubezpieczeniowych za okres od marca 2009r. do sierpnia 2011r.

Na marginesie należy zauważyć, że ZUS wydając decyzję z dnia 20 marca 2013r., w I punkcie decyzji precyzyjnie podaje należności podlegające umorzeniu z wyszczególnieniem rodzaju składek, okresów i kwot, natomiast w punkcie II decyzji już tylko enigmatycznie wskazuje, że warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu, a nadto, iż należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami, nie wskazując przy tym żadnych konkretnych okresów i kwot zaległości. Dodatkowo w drugiej decyzji także z dnia 20 marca 2013r. organ rentowy stwierdza, że umorzył postępowanie w zakresie dotyczącym umorzenia nieopłaconych należności za okres 01/999 – (...) na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, za okres 01/999 – (...), (...), (...) na ubezpieczenie zdrowotne oraz za okres 01/1999 - 03/2004 na Fundusz Pracy, do opłacania których skarżący był zobowiązany z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, z uwagi na brak zaległości składkowych.

Zdaniem Sądu K. S., który zaprzestał faktycznie prowadzenia działalności gospodarczej w 2009 roku, a w stosunku, do którego ZUS wydał decyzje z dnia 20 marca 2013r. stwierdzające, że z jednej strony posiada należności z tytułu składek podlegające umorzeniu, a z drugiej nie posiada nieopłaconych należności składkowych w sumie od stycznia 1999r. do listopada 2006r. - wobec czego organ rentowy umorzył postępowanie w tym zakresie - słusznie pozostawał w przekonaniu, iż spełnia wszystkie przesłanki, jakie wymaga ustawa z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U z 2012r., poz. 1551).

W konsekwencji powyższych rozważań, Sąd uznał, iż odwołujący spełnia przesłanki do umorzenia należności z tytułu nieopłaconych składek w rozumieniu ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, wobec czego zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. do umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 52.006,10 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące sześć złotych 10/100)

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2004 do grudnia 2004, od kwietnia 2006 do października 2006, od grudnia 2006 do lutego 2009 w łącznej kwocie 11.456,79 zł (jedenaście tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych 79/100);

- na Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2004 do lutego 2009 w łącznej kwocie 3.933,29 zł (trzy tysiące dziewięćset trzydzieści trzy złote 29/100).

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał odwołanie za uzasadnione i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Jolanta Łanowy